

אחרים וגם נופש והרפיה. בד בבד עם השינוי בדרישות הצרכנים התחילו גם חברות מסחריות לעסוק בארגון טיולים לבתי ספר, ובעקבות זאת פחת הביקוש לטיולי החברה, וחלקה בשוק פחת. ראוי שמשרד החינוך יבחן אם תמיכה ישירה בחברה היא הדרך הנכונה הבלעדית לעידוד טיולים חינוכיים בטבע.

החברה אינה מנצלת ביעילות את המשאבים שהועמדו לרשותה. שיעור הניצול של ימי ההדרכה של המדריכים הבוגרים הוא נמוך מאוד בחלק מבתי ספר השדה, ובשנת 1995 הוא הגיע בממוצע לכ-75%. גם שיעור תפוסת המיטות באותה שנה היה נמוך - 59% לתלמידים ו-23% למבוגרים. ל-11 מ-23 בתי ספר השדה היו גירעונות באותה שנה, על אף תמיכת משרד החינוך.

החברה מודעת לבעיותיה, והחלה עוד בשנת 1993 בצמצום מספר עובדיה ובבחינת דרכים שונות להתייעלות ולשיפור רמת השירות שהיא נותנת. בעת האחרונה החלה החברה לנקוט צעדים לקראת איחוד בתי ספר שדה ותגבור השיווק. מן הראוי שמשרד החינוך יבחן את תמיכתו בחברה, כדי להבטיח חיסכון, יעילות וניצול מיטבי של כספי הציבור.

ממצאי מעקב

מוזיאון ישראל

דוח שנתי 45, עמ' 341

בשנת 1994 עשה משרד מבקר המדינה ביקורת במוזיאון ישראל. ממצאי הביקורת פורסמו בדוח שנתי 45, עמ' 341, ואלה העיקריים שבהם:

ועדת הקרנות וההשקעות, שהיא תת-ועדה של ועדת הכספים, אישרה את המסגרת הכללית של תקציב הפרויקטים לשנת 1994, בלא שדנה בתקצובו של כל פרויקט ובלא שקבעה סדרי עדיפויות.

בניגוד לתקנות המוזיאונים, התשמ"ה-1984, החלטות על מכירת מוצגים לא התקבלו בידי הנהלת המוזיאון או מי שהיא הסמיכה לכך, ופדיון המכירות לא תמיד הועבר לקרן לרכישות; בידי המוזיאון לא היה מידע מרוכז על מכירת מוצגים; כמו כן לא הוכן דוח תקופתי על מוצגים שבתהליך מכירה.

בעניין מכירת מוצג אמנותי שנתרם למוזיאון בשנת 1966 הועלו ליקויים, בין השאר, באשר להעברת כספי המכירה בסך 3 מיליון דולר לישראל וסדרי ההתקשרות עם הבנק שבו הופקדו הכספים. נמצא שהטיפול בכספים אלה לא עלה בקנה אחד עם הוראות הפיקוח על מטבע חוץ.

לא נחתם הסכם בין המוזיאון לבין אגודת הידידים שלו בארה"ב (להלן - אפי"ם), להגדרת מערכת הקשרים ביניהם.

בחודשים מאי ונובמבר 1996 בדק משרד מבקר המדינה באיזו מידה תוקנו הליקויים שהועלו בדוח שנתי 45, ולהלן ממצאי המעקב:

1. הסמנכ"ל לכספים ולכוח אדם מסר למשרד מבקר המדינה, כי בשנים 1995-1996 הובא תקציבו השוטף של המוזיאון לדיון בוועדת הכספים ולאישור מועצת המנהלים, יחד עם רשימת הפרויקטים ותקציבם.

2. באוקטובר 1994 מינתה לראשונה מועצת המנהלים של המוזיאון ועדת אוספים. בינואר 1995 אישרה המועצה את נוהלי הוועדות ותפקידיהן. בעניין ועדת האוספים נקבע, כי אחד מתפקידיה יהיה "אישור רכישה (בתמורה ובלא תמורה) ואישור מכירה, במקרים חריגים, של חפצים. אישור כזה יהיה תנאי מוקדם לביצוע פעולה כאמור לעיל". באוגוסט 1996 הובא לאישורה של ועדת האוספים קובץ נהלים לרישום ולניוד אוספים; נהלים אלו אושרו להפעלה בידי מנכ"ל המוזיאון ובידי יו"ר מועצת המנהלים.

3. לפי דיווח של רשם המוזיאון לסמנכ"ל הכספים ממאי 1995, תוקנו הליקויים הנוגעים למידע על מכירות, וכבר קיימת אפשרות לשלוח מידע מעודכן על מכירות שבוצעו ועל מכירות העתידות להתבצע.

4. בעקבות הביקורת, החל בנק ישראל לבדוק את נושא הפקדת הכספים שנתקבלו ממכירת המוצג האמנותי שבמכירתו נמצאו כזכור ליקויים, זאת כדי לברר אם במהלך הטיפול בכספים לא נעברו לכאורה עבירות על הוראות הפיקוח על מטבע חוץ. במועד סיום המעקב, דצמבר 1996, לא הסתיים הטיפול בנושא.

5. ביוני 1995 התקיימה ישיבה בין נציגי המוזיאון לנציגי אפי"ם, ובה הובאה לידיעת נציגי אפי"ם קביעת מבקר המדינה, ש"על המוזיאון להגדיר באמצעות הסכם את מערכת הקשרים בינו לבין אגודת הידידים שלו ולקבוע חלוקת תפקידים ונוהלי עבודה ברורים". בישיבה הוחלט, כי המוזיאון יכין הצעה להסכם ויעביר אותה לאפי"ם, ואם הצעה זו תהיה מקובלת על אפי"ם ולא תעורר בעיות מבחינת החוק האמריקני, יוכן על פיה הסכם בין הצדדים. בעקבות הישיבה, הכינו שני הגופים טיוטות הסכם, אך עד מועד סיום המעקב, דצמבר 1996, לא הסתיים המשא ומתן ביניהם.

בתשובתו למשרד מבקר המדינה מדצמבר 1996 מסר הסמנכ"ל, כי רק לפני כמחצית השנה החלו בכהונתם מנכ"ל ויו"ר מועצת מנהלים חדשים. יש בכך כדי להסביר מדוע, בין היתר, לא הסתיים עדיין גיבוש ההסכם בין אפי"ם למוזיאון.

בעקבות הביקורת, חתם המוזיאון ביולי 1996 על הסכם עם אגודת הידידים שלו בקנדה המסדיר את מערכת הקשרים ביניהם.